

Τι είναι η ληστεία μίας τράπεζας μπροστά στην ίδρυση μιας τράπεζας;

Μπέρτολτ Μπρέχτ

Όπερα της Πεντάρας (γερμανικά: Die Dreigroschenoper)

Η πρεμιέρα του έργου στις 31.08.1928 έκανε τον 30χρονο Μπρέχτ και τον 28χρονο Βάιλ διάσημους όχι μόνο στη Γερμανία, αλλά και σ' όλη την Ευρώπη μέσα σε μια νύχτα. Έκτοτε παραμένει το έργο τους, αυτό που έχει ανέβει περισσότερο απ' οποιοδήποτε άλλο στις σκηνές όλου του κόσμου.

Μέρος της ακαριαίας επιτυχίας του οφείλεται στο ότι ανέβηκε το 1928, στο τέλος μιας υποτιθέμενης «ειρηνικής περιόδου» πολιτικά και καλλιτεχνικά, στη Γερμανία της Δημοκρατίας της Βαϊμάρης. Την επόμενη χρονιά ακολούθησε το οικονομικό κραχ της Γουόλ Στριτ και η Γερμανία βυθίστηκε στην κρίση -το 1932 οι άνεργοι είχαν ξεπεράσει τα 5.000.000- ενώ άρχισε η ραγδαία άνοδος του ναζισμού. Ο κυνισμός των στίχων του Μπρέχτ και η αιχμηρότητα της μουσικής του Βάιλ ήταν σε θέση να γοητεύσουν ευρύτερους κύκλους του αστικού θεατρόφιλου κοινού, που στο έργο δεν αναγνώριζε ως αντικείμενο της παρωδίας τον ίδιο τον εαυτό του. Η μουσική του Βάιλ και τα εκπληκτικά τραγούδια, που κατά καιρούς έχουν ερμηνευτεί από κορυφαίους ερμηνευτές, λειτουργούν ως το κατεξοχήν μέσο «αποστασιοποίησης» του έργου.

Η Όπερα της Πεντάρας έχει δάνεια και αναφορές σε πολλά είδη, τα οποία επίσης παρωδεί: από την οπερέτα μέχρι το λαϊκό ερωτικό και το αστυνομικό μυθιστόρημα. Χρησιμοποιεί πολυεπίπεδη γλώσσα με πολλές αναφορές σε διάφορα είδη γραφής και λόγου. Ο Μπρέχτ κατηγορήθηκε για λογοκλοπή. Στο σκάνδαλο που ξέσπασε, απάντησε αναπτύσσοντας για πρώτη φορά τις «χαλαρές» απόψεις του για τα πνευματικά δικαιώματα, τις οποίες υποστήριξε και εφάρμοσε επίσης κατοπινά: «Ένα πραγματικό έργο τέχνης ανήκει όχι μόνο στο δημιουργό του, αλλά και στο σύνολο της ανθρωπότητας, της οποίας αποτελεί κοινή ιδιοκτησία, άρα οποιοσδήποτε μπορεί να το χρησιμοποιεί κατά βούληση, χωρίς να χρειάζεται να δίνει λογαριασμό σε κανένα.»

Σχεδιασμός Αφίσας-Προγράμματος: Ευθυμία Χατζηγεωργίου

Θεατρική Ομάδα Εκπαιδευτικών ΕΛΜΕ Μαγνησίας

Η όπερα της Πεντάρας

Μπέρτολτ Μπρέχτ/Κούρτ Βάιλ

Σάββατο 24 και Κυριακή 25 Ιουνίου 2017
Ανοιχτό Δημοτικό Θέατρο Βόλου

Δ.Ο.Ε.Π.Α.Π. - ΔΗ.Π.Ε.ΘΕ.
ΔΗΜΟΣ ΒΟΛΟΥ
Πυρήνας Πολιτισμού

ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΥΝ ΟΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ:

Σκηνοθεσία: Κική Δανηλίδου

Μουσική:

Χριστίνα Μαργαρίτου: Τραγούδι
Νίκος Παπαθανασίου: Τραγούδι
Νικολέττα Ρούσση: Συντονισμός, Τραγούδι

Συγκρότημα «IAMBOS»:

Κωνσταντίνος Γράβος: Τρομπέτα
Σέβη Μαζέρα-Μάμαλη: Πιάνο
Ζαφειρούλα Χαντή: Βιολοντσέλο

Μετάφραση κειμένου: Σωτηρία Μαντζίρη

Διασκευή - επιμέλεια κειμένου: Γιώργος Λαρισαίος, Αναστασία Αθανασιάδου

Σκηνικά: Γιάννης Τσοκανάκης, Αντώνης Ρήγας, Στέργιος Ταχούλας

Κοστούμια: Αναστασία Αθανασιάδου

Φωτισμός: Κική Δανηλίδου

Χορογραφία: Νικολέττα Λεφαράνα

Φροντιστήριο - Υποβολείο: Κατερίνα Κολοκοτρώνη

Βιντεοσκόπηση: Κωνσταντίνος Αμυγδαλίτης

Ηχητική-Φωτιστική Κάλυψη: Κεχαΐδης «Μουσική, Ήχος, Φωτισμός»

Ερμηνεία ρόλων:

Αναστασία Αθανασιάδου:	Ζητιάνα
Βέρα Βελετζάκου:	Τζένη
Κώστας Γιάνναρος:	Μάκι Μακίθ
Κική Δανηλίδου:	Φωνή
Δέσποινα Κουρή:	Κομπέρ
Γιάννης Γκινίδης:	Ζητιάνος, Αστυνομικός, Μπράβος
Τριαντάφυλλος Κανελλάκης:	Μπράουν ο Τίγρης
Ελένη Κατσαφούρη:	Κομπέρ
Σταύρος Κατσούρας:	Τζόνathan Πίτσαμ
Κατερίνα Κολοκοτρώνη:	Έντα, Ντόλυ
Αναστασία Κουρεντζή:	Κυρία Πίτσαμ
Γιώργος Λαρισαίος:	Παππάς, Αστυνομικός
Γιάννης Μισαλούρης:	Λάρυ
Λάμπρος Μορφακίδης:	Σουγιάς, Ζητιάνος
Κλεοπάτρα Μπατζούκη:	Μπέτυ, Ζητιάνα
Μιχάλης Μύρικνας:	Κύριος Φιλντς, Ζητιάνος
Αντώνης Ρήγας:	Βασιλικός Απεσταλμένος
Νικολέττα Ρούσση:	Φάνυ
Ζηνοβία Ρούσση:	Ρίτα
Αντιγόνη Σδρόλια:	Λούσυ
Ασπασία Σπυροπούλου:	Πόλυ
Έφη Τριανταφύλλου:	Ζητιάνα
Γιάννης Τσοκανάκης:	Μάθιου
Δήμητρα Χατζηθάνου:	Κομπέρ

Η Υπόθεση του Έργου

Στην πρώτη πράξη, παρουσιάζεται το μαγαζί του Πίτσαμ, αφεντικού των ζητιάνων του Λονδίνου, τους οποίους εκμεταλλεύεται πουλώντας τους προστασία. Προβάλλεται η άποψη ότι τα πάντα μπορούν να γίνουν "εμπόριο", ακόμα και η ελεημοσύνη. Στη συνέχεια ο Πίτσαμ ανακαλύπτει ότι η κόρη του Πόλυ, που τη θεωρεί ιδιοκτησία του, έχει μπλέξει με τον διαβόητο κακοποιό Μακίθ. Η Πόλυ παντρεύεται το ίδιο βράδυ τον Μακίθ σε ένα στάβλο και διασκεδάζει μαζί με τη συμμορία του. Μετά την ανακοίνωση του γάμου της στους γονείς της, ο πατέρα της εξοργίζεται και επιδιώκει να στείλει τον Μακίθ στην κρεμάλα.

Η Πόλυ αναφέρει τις προσπάθειες του Πίτσαμ στον Μακίθ, ο οποίος αποφασίζει να φύγει από το Λονδίνο. Πριν φύγει, επισκέπτεται την πρώην αγαπημένη του Τζένη, χωρίς να ξέρει ότι η ίδια τον έχει καταδώσει έναντι χρημάτων. Ο Μακίθ παρά τη φιλία του με τον αρχηγό της αστυνομίας Μπράουν, συλλαμβάνεται. Στην φυλακή τον επισκέπτεται η Λούσυ, κόρη του Μπράουν, η οποία σε μια σκηνή ζήλιας τσακώνεται με τη Πόλυ. Η Λούσυ βοηθάει τον Μακίθ να αποδράσει. Όταν ο Πίτσαμ το ανακαλύπτει, απειλεί τον Μπράουν ότι θα ενεργήσει για να χάσει τη θέση του. Η Τζένη απαιτεί τα χρήματά της από την κυρία Πίτσαμ, η οποία αρνείται να τα δώσει. Ο Μπράουν αποτυγχάνει να συλλάβει τον Πίτσαμ και τους ζητιάνους του και εξαναγκάζεται να οδηγήσει τον Μακίθ στη φυλακή για να κρεμαστεί. Λίγο πριν την εκτέλεση, καταφτάνει απεσταλμένος της βασίλισσας, η οποία δίνει χάρη και αποζημίωση στον Μακίθ. Ο Μακίθ ενσωματώνεται στο σύστημα και ο θίασος στο φινάλε τραγουδάει ότι όλοι και οι «πάνω» και οι «κάτω» έχουν στόχο τα λεφτά του κοσμάκη.